

ULUSAL PATENT FUARI VE ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞ BİRLİĞİ ULUSAL KONGRESİ

Platformlar ile Gelişim ve Üretelim

PLATFORMLAR: AĞ ETKİSİNİN GÜCÜ

Mahmut Kiper

Yeni Yaklaşımlarda Öne Çıkan Unsurlar

- Uzaktan Erişim
- Dijital Dünya
- Sistem Yaklaşımı-İşbirlikleri ve Disiplinler Üstü Ortak Araştırmalar, Katılımcılık
- Doğayla Uyum
- Sorumlu Araştırma ve İnovasyon (Responsible research and innovation)
- Yeni İş Modelleri
- **Yeni Nesil Yüksek Değerli Platformlar**

Doğayla Uyum

- Günümüzdeki teknolojik gelişmeler bir yandan hayatı kolaylaştırırken öte yandan açık ve kesin yanıtlar verilmesinin mümkün olmadığı sorular ve sorunlar da ortaya çıkarabilmektedir. Bu soru ve sorunların önemli bir kısmını ise içinde yaşadığımız evren ve parçası olduğumuz doğaya olan etkiler oluşturmaktadır. Bu nedenle teknolojinin çözdüğünden fazla topluma, doğaya sorun çıkarmaması için sınırlarının ve hedeflerinin belirlenmesi gerekliliği daha fazla dillendirilmektedir.
- **Sonuç olarak teknoloji «doğaya egemen olmanın» değil «doğa ile uyumlu yaşamının» yollarını bulmak derdinde olmalı....**

Doğayla Uyumun Uygulama Çerçevesi

- AB-Yeşil Mutabakat (Green Deal),
- Döngüsel Ekonomi (Circular Economy),
- Sürdürülebilirlik (Sustainability),
- Şoklara Dayanıklılık (Resilience)

Sistem yaklaşımıyla Öne Çıkan 'Birlikte'likler

- Co-rporation: kurumsal/formal iş birlikleri
- Co-operation: enformal iş birlikleri
- Co-llaboration: birlikte çalışmak
- Co-evolving: birlikte gelişmek
- Co-development: birlikte geliştirmek
- Co-active: birlikte eylem
- Co-zone / location: ortak yerler / bölgeler
- Co-value creation: birlikte değer yaratmak
-

Katılımcılık

- Çeşitli ve kapsayıcı: En başından itibaren, araştırma ve yenilik, planlama, karar verme, iletişim ve yaygınlaştırmaya kilit paydaşları dahil etmek.
- Öngörülü ve yansıtıcı: Araştırma ve inovasyonun geleceği nasıl şekillendirdiğini daha iyi anlamak için etkileri öngörmek ve temel varsayımlar, değerler ve amaçlar üzerinde düşünmek.
- Açık ve şeffaf: Araştırma ve Yenilik görünürlüğünü ve etkilerini geliştirmek için süreç boyunca dengeli ve anlamlı bir şekilde iletişim kurmak.
- Duyarlı ve değişime uyumlu: Düşünce ve davranış biçimlerini değiştirmek ve değişen bilgi ve yeni bakış açılarına yanıt olarak kapsayıcı yapıları süreçlere uyarlamak.
- Ölçme-izleme-değerlendirme: Ar-Ge ve İnovasyon projeleri ve sonuçlarının izlenmesi ve etkilerinin değerlendirilmesini gelecekteki faaliyetler için sağlam bir temel oluşturacak şekilde kullanmak.

Yeni İş Modelleri

- Yeni ekonomi için yeni iş modelleri de öne çıkmaya başlıyor.
- Dijitalleşme ve yeni teknolojiler de yeni iş modellerini destekliyor.
- Yalın, Çevik, Hızlı, Esnek, Yaratıcılık, Katılımcılık, Şeffaflık, Yeni minimum loB (internet of behaviour) vb. kavramları daha çok duyacağız.

Yeni nesil yüksek değerli platformlar- 'Business is not working but networking!'

- Teknolojinin dünyanın her yerinde birbirimizle bağlantı kurmamızı sağladığı bir dünyada yaşıyoruz. Toplum, bağlanabilirliği, mal ve hizmet alışverişini, sosyalleşmeyi ve iş fırsatlarını kolaylaştıran LinkedIn, Facebook, Instagram, Amazon gibi ağları kullanılarak giderek daha organize hale gelmeyi öğrendi.
- Uber, Airbnb, eBay gibi platform şirketler ezber bozan, oyun bozan hatta sinir bozan iş modelleriyle gerçekleştirdikleri dijital platformlarla 'platform devrimi' yaptılar.
- Birlikteliklerle gerçek katılımın kullanılmayan potansiyelinden daha fazla yararlanmak ve daha değerli bağlantılar kurmak için platformlardan yararlanmak ATGİ süreçlerinin de en önemli gündemlerinden oldu.
- Yüksek temas ve yüksek teknoloji değer zincirleri kapasitesi yüksek bu platformlar için yeni iş modelleri, etik kodlar ve ilkeler daha önemli hale gelmeye başladı.

ATGi Platformları

Tanım: Değer yaratan etkileşimlerde ilgili tüm tarafların biraraya gelebilecekleri ortamlar

(Kaynak:Platform Devrimi, Parker G., Van Alstyne W., Choudary S.)

Nedir: Bir ilişki, iletişim ve birlikte değer yaratma aracı

Kimler arasında: iş (Büyük, KOBİ, Start-up), bilim, politika yapıcılar ve destek sağlayıcılar, ilgili alanın temsil kuruluşları(sivil toplum, şemsiye örgütler) kısaca ilgili tüm taraflar arasında

ATGi Platformları

Amacı:

- **Taraflar arasında diyalog ortamı sağlayarak, ilişki ve işbirliği ağlarını geliştirmek,**
- **İlgili alanda (bilimsel, teknolojik vb.) gelişmeleri izlemek, değerlendirmek,**
- **Birlikte değer yaratma ve değeri paylaşma anlayışı ile ve disiplinler üstü bir yaklaşımla konsorsiyum vb. temelli ATGi faaliyetleri gerçekleştirmek, bunlar için destekler sağlamak, desteklere yönlendirmek,**
- **İlgili alandaki araştırma sonuçlarını ve o alandaki mevcut durum ve gelecek beklentilerini araştırarak paylaşmak,**
- **Taraflar için yeni iş modelleri , karar vericiler için alandaki düzenlemeler ve yasal çerçeveler için politika ve strateji önerileri geliştirmek, kamuoyu yaratmak ve bilgilendirmek,**
- **.....**

ATGi Platformları

Öne çıkan unsurlar:

1-Ağ etkisi

2- Geleneksel sistemlerdeki arz odaklılığın aksine talebe dayalılık ve ölçeklenme

3-Ağ etkisiyle değer yaratma ve bunun paylaşılması

Kritik işlevleri:

1-Çekim alanı oluşturma

2-Kolaylaştırma

3-Eşleştirme, buluşturma

Başarı İçin Kritik Unsurlar:

- Daha az alışıldık ve çok daha fazla karmaşık bu yapılarda süreklilik ve sürdürülebilirlik için 'Deneysel Bir Yaklaşımla Aşamalılık'
- Değer zincirlerinde ve sosyal ağlarda güçlenme, sürekli birbirinden öğrenme
- Seviye yükseltmeye odaklanma
- Uyum (farklı misyona sahip taraflar arasında farklılıklara saygı ancak aynı yöne baktırabilme araçları geliştirme-kısa mottolar, SRIA'lar, strateji ve yol haritası vb.)

Avrupa Teknoloji Platformları

- Mart 2000'de Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'ni 'dünyanın en rekabetçi ve dinamik, bilgiye dayalı ekonomisi' haline getirmeyi amaçlayan Lizbon stratejisini ve Mart 2002'de Barselona hedeflerini kabul etti. ('Avrupa'nın odağının Ar-Ge ve Bilim'den inovasyon ve işbirliği ağlarına kayması gerekliliği.....')
- Avrupa Araştırma Alanı (ERA) kapsamında Haziran 2003'te kabul edilen araştırmalara yatırım yapılmasına ilişkin Komisyon eylem planında Avrupa Teknoloji Platformları (ETP'ler) tanımı,
- Eylül 2004'te kurulmaya başlanan ETP'lerin geliştirilmesine yönelik yönergelerin yayınlanması
- İlk iki yılda nanotıp, karayolu taşımacılığı, hayvan sağlığı, imalat, ormancılık veya fotovoltaik gibi çok çeşitli konularda 25 ETP kurulumu,
- 2007'de JTI (Joint Technology Initiative)

Küme Türleri-1: Teknoloji Tabanlı Kümeler

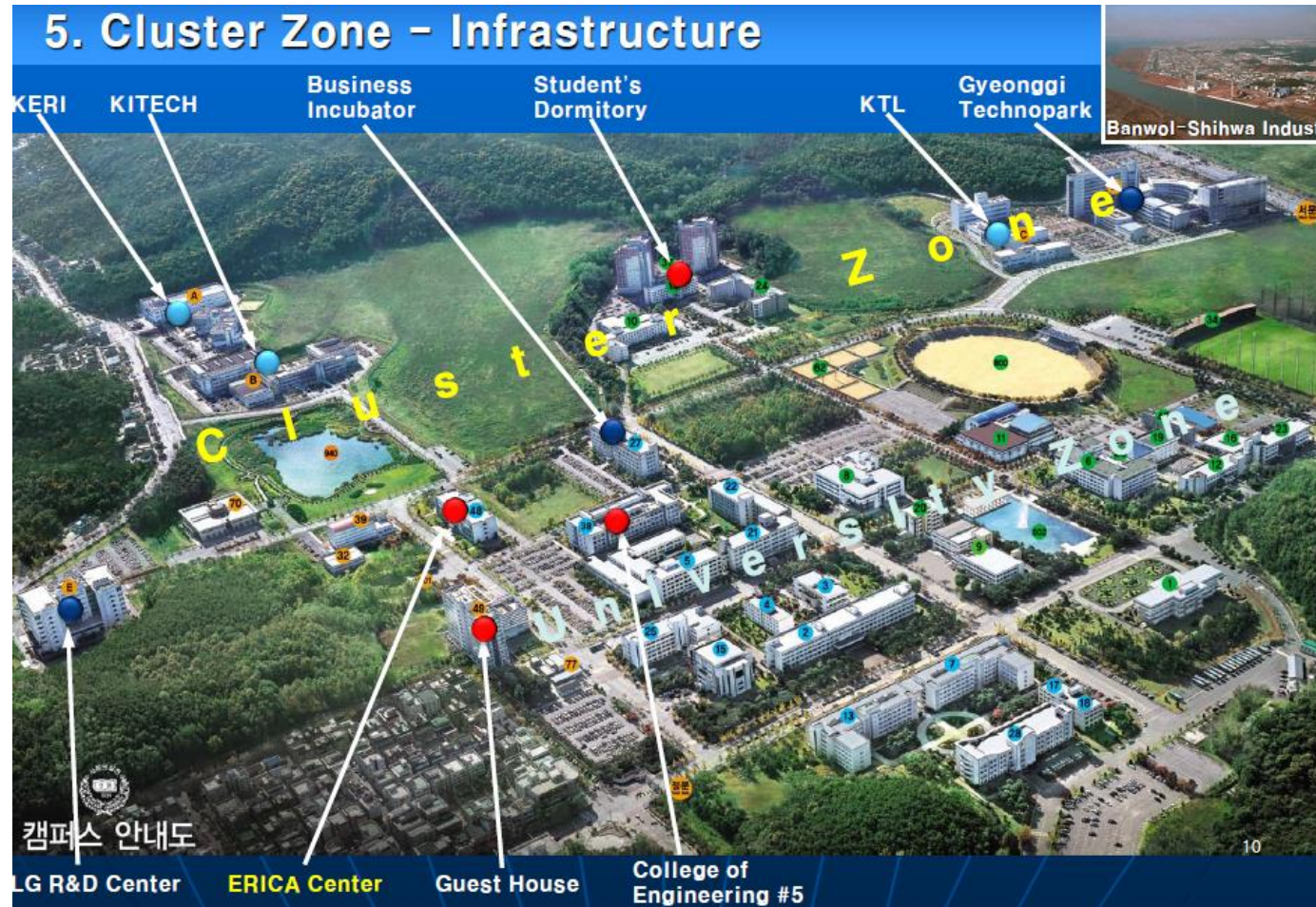
- Bölgesel ekonomik gelişme girişimlerinin odağına konacak -bir endüstri kimliğinden ziyade- teknoloji kimliğine sahip ağyapılar,
- Teknolojik gelişmelerde belirleyici, yıldız bilim adamları ve araştırmacılarla radikal inovasyonlar ve önemli temel araştırma faaliyetleri (Technology Push)
- Kendine özgü önemli teknolojik keşifler, kendine özgü girişimcilik anlayışı, birikmiş girişimcilik deneyimi ve kaynaklara erişim için güçlü ağ bağları.

Örnek: EUREKA Kümeleri

Silikon Vadisi

“ Bu vadinin mottosu şöyledir; **Rekabet sürekli yenilik gerektirir. Bu da ancak firmalar arası işbirliği ile** mümkün olabilir. Bu şekilde teknolojide hızlı değişimler ve buna bağlı endüstriyel çeşitlilikler mümkün oldu. Bu özellikler nedeniyle bu ekonomik bölgenin esnekliği ve dayanıklılığına şaşırılmamak gerekir” Saxenian, 1994

Kore İnovasyon Kümeleri

Küme Türleri-2 Endüstri Odaklı

- Endüstriyel / sektörel odak
- Başlangıçta tedarik ilişkileri nedeniyle dikey uzmanlaşma, zamanla yeni oluşumlar ve gelişimlerle yataylaşma,
- Önemli rakiplerin yoğunlaşmasıyla ve yeni pazarlara ve kaynaklara erişim arayışlarıyla gittikçe öne çıkan endüstri kimliği,
- Ürün yaşam döngüsünün çeşitli aşamalarıyla ilişkili daha çok artımsal inovasyon modelleri ve uygulamalı araştırmalar ağırlıklı
- Belirsiz, erken aşamadaki pazarlar için yeni ürün sınıfları yaratmak yerine, mevcut müşteri tabanına daha iyi hizmet vermek için mevcut pazarlara yönelik ürün veya süreç iyileştirmelerine odaklanma (Market Pull)

(Seramik Kümesi, OSTİM İş Makinaları Kümesi)

ATGİ Platformları ile Kümeler Arasındaki Temel Farklar

- Kümelerde yerellik/bölgesellik belirleyicidir / Platformlarda küresellik
- Kümelerde yerel yönetimlerin katılım ve katkısı kritik önemdedir / Platformlarda politika yapıcılarının
- Kümeler ortak eylem odaklıdır (pazarlama, lojistik/tedarik, ar-ge..) / Platformlar strateji
- Kümelerde şirketler hatta kümeler arasında uzmanlaşma ve iş bölümü önemlidir (Tuttlingen ve Sialkot cerrahi aletler kümeleri bazı ürün gruplarında rakip durumundayken ürün grupları farklılaşınca birbirinin tamamlayıcısı haline aldılar.) / **Platformlarda farklı misyona sahip taraflar arasındaki uyum**
- Kümeler bölgesel endüstrileri ve vasıflı işgücü ortamını geliştirir / Platformlar teknoloji ekosistemini
- Kümelerde—en azından başlangıçta- dikey entegrasyon baskındır / Platformlarda başarı yataylıkla sağlanabilir.

İlişki ve İşbirliği Ağlarının Gelişme Evreleri

(Kaynak: Kiper M. 'İnovasyon Değer Zinciri', içinde Teknoloji Transfer Ofisleri, Anadolu Üniv. Yayını, 2019)

- 1-Farkındalık Oluşturma Fazı (Awareness Building)
- 2-Konsensus Oluşturma Fazı (Concensus Building)
- 3-Kapasite Oluşturma Fazı (Capacity Building)
- 4-Yetkinlik Oluşturma Fazı (Competence Building)

İlişki ve İşbirliği Ağlarında Yer Alan Aktörlerin Aşamaları

(Kaynak: Kiper M. 'İnovasyon Değer Zinciri', içinde Teknoloji Transfer Ofisleri, Anadolu Üniv. Yayını, 2019)

1-Gözlemci

2-Reaktif

3-Aktif

4-Proaktif

5-Co-aktif

Son sözler

- **Ağyapılarda her bir aktör bir sınır ucudur ve eksikliği zafiyet yaratır!**
- **Uygulamanın Kalitesi Stratejinin Mükemmelliğinden Daha Önemlidir!**
- **Her başarılı oluşum kendine özgüdür, kendi özgün modelini kurar, hikayesini yazar, deneme yanılmaya açıktır, kopya modeller çalışmaz!**
- **Kültür stratejiyi kahvaltıda yer! (Peter Drucker)**

Gelecek de bir gün gelecek

Bilindiđi gibi, yerküremizin sınırlı kaynakları, miktarı ve gereksinimleri giderek artan dünya nüfusuna yakında yetmeyecektir. Çevrenin ve doğal kaynakların yok edilme sürecinin tersine çevrilmesi geleceğimiz için yaşamsal önemdedir.

Bu yüzyılın en büyük önceliği, insanlığın ve doğanın bir geleceğinin olmasını sağlamak olacaktır!

Cumhuriyetimizin 100. Yılı Kutlu olsun

Kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve
Cumhuriyetimizin Sağlam Tuğlalarını Örenlere
Saygı, Sevgi, Minnet ve Özlemlerimizle.....